

Η ευκολία, δεν είναι καλό εφόδιο στη πνευματική μας ζωή (πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Χρήστου, Θεολόγος - ΜΑ (Ορθόδοξη Θεολογία) ΕΑΠ)

/ Πεμπτουσία

Εἶναι σίγουρο ἀδελφοί καὶ ἀγαπητοὶ ἀναγνώστες, ὅτι ὁ σύγχρονός μας πολιτισμός, καυχάται καὶ υπερηφανεύεται γιατί ἔχει καταφέρει νὰ βελτιώσει τὴν καθημερινότητα τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπὸ τὸν πρωτόγονο ἄνθρωπο, ποὺ προσπάθησε νὰ κυριαρχήσει στὴν υπόλοιπη κτίση γιὰ νὰ ἐπιβιώσει. Μεταβήκαμε σταδιακά, στὶς μεγάλες ἐπιστημονικὲς καὶ φιλοσοφικὲς ἀνακαλύψεις τῆς ἀρχαιότητος (Ἕλληνες, Ρωμαῖοι, Αἰγύπτιοι, Βαβυλώνιοι κ.α). Ἀρκετὰ ἀργότερα στὴν βιομηχανικὴ μετάβαση τοῦ 18οῦ καὶ 19οῦ αἰῶνα καὶ τὴν εἴσοδο τῆς μηχανῆς στὴν καθημερινότητα τοῦ ἀνθρώπου. Ὡσποῦ φτάσαμε μέχρι τὶς μέρες μας, στὴ λεγόμενη

«επιστημονική επανάσταση», όπου ο άνθρωπος μελετά και ρυθμίζει, μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών, της τεχνικής νοημοσύνης και των ρομπότ, πράγματα που μόλις μια γενιά πριν, φαινότουσαν επιστημονική φαντασία ή αδιανόητα.

Κοινός παρονομαστής κάθε ανακάλυψης (υποτίθεται τουλάχιστον), είναι η βελτίωση της ζωής του ανθρώπου, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ώστε όλο να γίνουν πιο εύκολα, πιο γρήγορα, πιο μαζικά, πιο προσιτά, με μεγαλύτερη διάρκεια, με λιγότερο κόστος, ποιοτικά πιο καλά, πιο κατανοητά και χρήσιμα, με ότι αυτό συνεπάγεται στην διαδικασία της εξέλιξης και της μετάβασης από το παραδοσιακό και χειρωνακτικό, στο τεχνικό και ηλεκτρονικό.

Πολλοί ειδικοί για το θέμα, είναι αισιόδοξοι και υποστηρικτές αυτής της πορείας. Άλλοι πιο επιφυλακτικοί ή σε αμηχανία παρακολουθούν σκεπτικά τις εξελίξεις και τέλος άλλοι, εντελώς απαισιόδοξοι και αντίθετοι με αυτή την πορεία, προσπαθούν εναλλακτικά να διασώσουν τους παραδοσιακούς μεθόδους και να αντισταθούν σε όλη αυτή την ηλεκτρονική εξέλιξη και «ρομποτοποίηση» του ανθρώπου.

Ἐχοντας ως δεδομένα, όλα αυτά που σε λίγες παραγράφους περιγράψαμε, ερχόμαστε όπως πάντα στα δικά μας, τα εκκλησιαστικά. Ὅλη αυτή η εξέλιξη και οι παραστάσεις του σύγχρονου ανθρώπου, αφορά την Εκκλησία; Αν ναι σε πιο βαθμό είναι ανεκτό; Κάθε προσπάθεια αντίστασης ή έστω και με διάκριση και φειδώ υιοθέτησής τους, με συγκεκριμένες προϋποθέσεις και κριτήρια, αποτελεί αναχρονιστικό και σκοταδιστικό (όπως συνήθως κατηγορούν κάποιοι την Εκκλησία); Που είναι τα όρια; Τι επιτρέπεται και τι είναι κόκκινη γραμμή; Ὅλα αυτά τα ερωτήματα, θα μας απασχολήσουν στο σημερινό μας άρθρο.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία, γνωρίζει πολύ καλά ότι κινείται ιστορικά σε αυτόν τον κόσμο, αλλά δεν προέρχεται από αυτόν τον κόσμο. Ακολουθεί ως συνοδοιπόρος και πολλές φορές προσλαμβάνει, τις περιπέτειες και ανακαλύψεις του ανθρώπου, αλλά έχει την αυτοσυνειδησία ότι την ίδρυσε ο θεάνθρωπος Χριστός και προερχόμαστε από το μέλλον, την Βασιλεία Του Θεού, στην οποία προγευόμαστε στο εδώ και τώρα, δια της λειτουργικής μυστηριακής ζωής, αλλά και της αγάπης μεταξύ των μελών της τοπικής ενοριακής κοινότητας ή επισκοπής .

Πολιτιστικά και επιστημονικά η ανθρωπότητα, όπως αναφέραμε και στην αρχή, έχει περάσει πολλά στάδια και συνεχώς εξελίσσεται. Η Εκκλησία, επειδή δεν είναι μόνο ο Ναός, αλλά κυρίως είναι τα μέλη που την αποτελούν (κλήρος και λαός, ως θεανθρώπινος οργανισμός), κάποιες από τις επιστημονικές εξελίξεις, τις προσέλαβε και υιοθέτησε (π.χ. στον τομέα της αρχιτεκτονικής κατασκευής των ορθόδοξων ναών, την τυπογραφία ή τις μικροφωνικές εγκαταστάσεις και τις ηλεκτρονικές καμπάνες κ.α.), κάποιες τις απαγόρευσε ως ασυμβίβαστες με τον θεολογικό της σκοπό και την σωστική της αποστολή (π.χ. Με την βιοηθική, βάζοντας ένα γιατί στην ευθανασία, στις μεταμοσχεύσεις από κλινικά «νεκρούς», στις εκτρώσεις κ.α.) Ακόμη και σε δευτερεύοντα αλλά επίσης ουσιαστικά θέματα π.χ. στη χρήση ηλεκτρονικών κεριών ή καντηλιών εντός του Ιερού Ναού, όπως έχουν οι παπικοί! Για τους Ορθόδοξους πάντα θα προτιμάται το καθαρό κερί και το καντήλι με το καθαρό λάδι και φυτίλι κτλ .

Ένα όμως είναι σίγουρο, ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία μας δεν εμπόδισε και δεν πολέμησε καμία επιστημονική ανακάλυψη του ανθρώπου. Ίσα-ίσα που με την παιδεία της, τον πολιτισμό της, και τις υλικές επιδοτήσεις της ή στη παροχή υποτροφιών νέων επιστημόνων, συνέβαλλε στην δημιουργία νέων ανακαλύψεων σε πολλούς τομείς. Μπορεί σε κάποια να διαφωνεί ή να είναι επιφυλακτική, αλλά ποτέ επίσημα δεν θα προσπαθήσει να καταστρέψει ή να πολεμήσει χωρίς επιχειρήματα και προτάσεις κάποιες επικίνδυνες για την ψυχοσωματική υγεία και πνευματική προκοπή του ανθρώπου. Αυτό σαν γεγονός λέει πολλά! Αν κάποιος στο όνομα της Εκκλησίας κάνουν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και της επιστήμης, αυτή δεν έχουν ουσιαστική σχέση ούτε με το αληθινό σώμα του Χριστού.

Πέρα όμως από όλα αυτά, υπάρχει ένας κίνδυνος, πέρα από την εκκοσμίκευση (που είναι η προσπάθεια των δομών του κόσμου, να αλλοιώσουν την Εκκλησία εκ των έσω), που είναι δυσδιάκριτος και πολύ επικίνδυνος. Αυτό λέγεται η ευκολία! Έχουμε μάθει με λίγα κουμπάκια, όλα πλέον να γίνονται αυτόματα! Όλα στρέφονται γύρω από τον άνθρωπο και τις πλασματικές του και όχι ουσιαστικές του ανάγκες! Ανάγκη σημαίνει ότι αν δεν φάω ή αν δε πλώ νερό θα πεθάνω! Αν όμως το κινητό μου δεν είναι ιρθοπε ή δεν έχω καν κινητό, δεν θα πεθάνω! Αυτό πολλοί πιστοί από εμάς, προσπαθούμε να το μεταφέρουμε συνειδητά ή ασυνείδητα στη πνευματική ζωή! Δεν μας αρέσει η δυσκολία, η άσκηση και ο Σταυρός! Όλοι θέλουμε τον ανελκυστήρα (ασανσέρ) αλλά η Εκκλησία μας πάντα για κλίμακα

(σκάλα) των αρετών θα μιλάει! Δεν μας αρέσει να ακούμε μεγάλες ομιλίες, ή να κοπιάζουμε πολύ, όλα τα θέλουμε στο εδώ και τώρα, εύκολα και γρήγορα! Υπομονή, καρτερία, ταπείνωση, άσκηση μας είναι άγνωστες λέξεις και τις αποφεύγουμε!

Ο Χριστός μας μίλησε για «στενή και τεθλιμμένη οδό»! Οι πατέρες μας, μας λένε «δώσε αίμα και λάβε πνεύμα»! Επομένως δεν υπάρχει ευκολία στα πνευματικά αδελφοί μου! Δυστυχώς πλέον ο άνθρωπος, του είναι εύκολο να πηγαίνει στο φεγγάρι, αλλά πολύ δύσκολο να κοιτάξει μέσα στη καρδιά του ή τον διπλανό του στα λίγα μέτρα! Αυτό όμως τελικά σώζει! Αλλιώς ο άνθρωπος κινδυνεύει πάντα από τον πειρασμό της Βαβέλ, να κατακτήσει τον Θεό με τα τεχνικά του μέσα, αλλά ο Θεός δεν καταχτιέται, αλλά δωρίζεται στους καθαρούς, τους ταπεινούς, και σε αυτούς που με υπομονή κρούουν και αιτούν με την προσευχή, την τήρηση των εντολών και την άσκηση! Ας ανοίξουμε την καρδιά μας και ας φύγουμε από τον άκρατο επιστημονισμό ή την έπαρση ότι τα μπορούμε όλα! Δεν υπάρχει ανακάλυψη του ανθρώπου που να μην έχει μακροπρόθεσμα παρενέργειες, είτε στο περιβάλλον, είτε στην υγεία του ανθρώπου είτε στο θέμα της σωτηρίας του, όταν βγάζει τον Θεό για να γίνει ο ίδιος Θεός χωρίς αληθινό Θεό! Αμήν!